

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GARANTINIO FONDO
Į S T A T Y M A S**

2000 m. rugsėjo 12 d. Nr. VIII-1926
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Garantinio fondo paskirtį, veiklos teisinius pagrindus, valdymą, lėšų šaltinius.
2. Šio įstatymo nuostatos taikomos visoms įmonėms, viešosioms įstaigoms, bankams ir kredito unijoms (toliau – įmonės), kurios įregistruotos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2 straipsnis. Bendrosios Garantinio fondo steigimo bei valdymo nuostatos

1. Garantinio fondo steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
2. Garantinio fondo administratorius – Vyriausybės įgaliota institucija. Garantinio fondo administratoriaus veiklą reglamentuoja Garantinio fondo nuostatai, kuriuos tvirtina Vyriausybė.
3. Garantinis fondas yra pinigų fondas.
4. Garantinis fondas veikia vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Įmonių bankroto įstatymu, šiuo ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Garantinio fondo nuostatais bei kitais teisės aktais.

3 straipsnis. Garantinio fondo paskirtis

Lėšos iš Garantinio fondo skiriamos šiame įstatyme nustatyto dydžio išmokoms bankrutuojančių ar bankrutavusių įmonių darbuotojams, nutraukusiems darbo santykius su šiomis įmonėmis, taip pat darbuotojams, kurie tęsia darbo santykius su bankrutuojančia įmone, kai įmonė jiems yra įsiskolinusi.

**ANTRASIS SKIRSNIS
GARANTINIO FONDO LĖŠOS, JŲ NAUDOJIMAS IR KONTROLĖ**

4 straipsnis. Garantinio fondo lėšos

1. Garantinio fondo lėšas sudaro:
 - 1) įmonių, nurodytų šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje, įmokos – 0,2 proc. priskaičiuoto darbuotojams darbo užmokesčio (nuo kurio skaičiuojamos privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokos);
 - 2) Privatizavimo fondo lėšos ir valstybės biudžeto lėšos, skiriamos pagal atskirą programą;
 - 3) lėšos, gautos iš bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių Garantinio fondo kreditoriniams reikalavimams tenkinti;
 - 4) juridinių ir fizinių asmenų bei įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, savanoriškos įmokos.
2. Garantinio fondo lėšos kaupiamos ir saugomos Valstybės išdo sąskaitoje, kuri atidaroma Lietuvos banke.
3. Įmokos į Garantinį fondą administruojamos pagal Mokesčių administravimo įstatymą.
4. Garantinio fondo lėšos naudojamos tik pagal šio įstatymo 3 straipsnyje numatytą paskirtį.

5 straipsnis. Garantinio fondo lėšų naudojimas

1. Iš Garantinio fondo šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytiems darbuotojams mokamos šios iki kreipimosi į Garantinį fondą dienos neišmokėtos išmokos:

1) darbo užmokestis pagal darbuotojo reikalavimą, bet ne didesnis kaip Garantinio fondo tarybos teikimu nustatytas Vyriausybės. Vyriausybės nustatytas dydis negali būti mažesnis už dviejų vidutinių mėnesinių darbuotojo darbo užmokesčių dydį;

2) pinigine kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, bet ne ilgesnes, kaip Atostogų įstatymo nustatytos minimalios trukmės atostogos, ir ne daugiau kaip už vienerius darbo metus;

3) Darbo sutarties įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio išeitinė pašalpa, kai su darbuotoju nutraukiami darbo santykiai;

4) Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo nustatyto dydžio žalos atlyginimas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga;

5) apmokėjimas už prastovą. Šios išmokos suma negali viršyti dydžio, kurį Garantinio fondo tarybos teikimu nustato Vyriausybė.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų išmokų iš Garantinio fondo dydis yra skaičiuojamas pagal bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojų reikalavimus, susijusius su darbo santykiais iki įmonės bankroto proceso pradžios, ir už laikotarpį, ne ilgesnį kaip du mėnesiai nuo įmonės bankroto proceso pradžios.

3. Patvirtinta darbuotojo kreditorinių reikalavimų suma mažinama iš Garantinio fondo sumokėtos išmokos suma. Garantinis fondas į šią sumą įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę. Jo kreditoriniai reikalavimai tenkinami Įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka.

4. Darbuotojui mokamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išmokos, jeigu jis dirbo įmonėje ne mažiau kaip 6 mėnesius iki įmonės bankroto proceso pradžios.

5. Išmokos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojui mokamos vieną kartą.

6 straipsnis. Lėšų iš Garantinio fondo skyrimo tvarka

1. Lėšų iš Garantinio fondo skyrimo tvarką nustato Garantinio fondo nuostatai.

2. Dokumentus dėl lėšų skyrimo darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti Garantinio fondo administratoriui per 2 savaites nuo kreditorinių reikalavimų patvirtinimo dienos privalo pateikti bankrutuojančios įmonės administratorius arba bankrutavusios įmonės likvidacinės komisijos pirmininkas Garantinio fondo nuostatų nustatyta tvarka.

3. Lėšų skyrimą iš Garantinio fondo inicijuoja Garantinio fondo administratorius, kai, praėjus 2 mėnesiams nuo kreditorinių reikalavimų patvirtinimo dienos, bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojai (darbuotojas) ar jiems atstovaujanti organizacija Garantinio fondo tarybai raštu praneša, kad bankrutuojančios įmonės administratorius ar bankrutavusios įmonės likvidacinės komisijos pirmininkas nesikreipė dėl lėšų skyrimo.

4. Apie ketinimą kreiptis į Garantinio fondo tarybą bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojai (darbuotojas) ar jiems atstovaujanti organizacija prieš 15 dienų privalo raštu įspėti bankrutuojančios įmonės administratorių ar bankrutavusios įmonės likvidacinės komisijos pirmininką. Šio įspėjimo nuorašas pridedamas prie pranešimo Garantinio fondo administratoriui.

5. Sprendimą dėl Garantinio fondo lėšų skyrimo Garantinio fondo administratoriaus teikimu ne vėliau kaip per mėnesį nuo dokumentų iš Garantinio fondo administratoriaus gavimo dienos priima Garantinio fondo taryba.

6. Garantinio fondo tarybai priėmus sprendimą skirti lėšų, Garantinio fondo administratorius ir bankrutuojančios įmonės administratorius arba bankrutavusios įmonės likvidacinės komisijos pirmininkas sudaro lėšų iš Garantinio fondo perdavimo įmonei sutartį.

7. Garantinio fondo tarybos sprendimai gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

7 straipsnis. Garantinio fondo finansinė kontrolė

1. Garantinio fondo finansinę veiklą kontroliuoja Valstybės kontrolė.

2. Garantinio fondo finansinė atskaitomybė kasmet turi būti tikrinama auditoriaus ar audito įmonės. Garantinio fondo taryba ne vėliau kaip per 3 mėnesius pasibaigus finansiniams metams skelbia „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ metinę finansinę atskaitomybę kartu su auditoriaus išvada.

TREČIASIS SKIRSNIS GARANTINIO FONDO VALDYMAS

8 straipsnis. Garantinio fondo taryba

1. Garantiniam fondui vadovauja Garantinio fondo taryba. Tarybos sudėtį tvirtina Vyriausybė.

2. Garantinio fondo taryba sudaroma iš 12 narių: 4 atstovauja darbuotojų interesus ginančioms organizacijoms (profesinėms sąjungoms ir jų susivienijimams), 4 – darbdavių organizacijoms (susivienijimams, asociacijoms ir kt.) ir 4 – valstybės valdymo institucijoms. Darbuotojų interesus ginančių organizacijų ir darbdavių atstovus deleguoja jiems atstovaujančios organizacijos, o valstybės valdymo institucijų atstovus skiria Vyriausybė.

3. Garantinio fondo tarybos veiklai vadovauja pirmininkas. Jį skiria Vyriausybė iš valstybės valdymo institucijų atstovų.

9 straipsnis. Garantinio fondo tarybos kompetencija

1. Garantinio fondo tarybos ir Garantinio fondo administratoriaus veiklą nustato Garantinio fondo nuostatai. Nuostatus tvirtina Vyriausybė.

2. Garantinio fondo taryba:

- 1) valdo fondo lėšas;
- 2) priima sprendimus dėl Garantinio fondo lėšų skyrimo;
- 3) teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl maksimalių išmokų dydžių, numatytų 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktuose;
- 4) teikia Vyriausybei Garantinio fondo veiklos pusmečio ir metų ataskaitas;
- 5) teikia Vyriausybei pasiūlymus Garantinio fondo veiklos klausimais;
- 6) tvirtina lėšų iš Garantinio fondo perdavimo įmonei sutarties tipinę formą;
- 7) vykdo kitus Garantinio fondo nuostatuose nustatytus uždavinius ir funkcijas.

10 straipsnis. Garantinio fondo administratoriaus funkcijos

Garantinio fondo administratoriaus pagrindinės funkcijos:

- 1) vykdyti Garantinio fondo tarybos ir jos pirmininko pavedimus;
- 2) priimti bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių paraiškas dėl lėšų skyrimo 3 straipsnyje nurodytų darbuotojų išmokoms, šias paraiškas nagrinėti ir parengti Fondo tarybos posėdžiams;
- 3) Garantinio fondo tarybai priėmus sprendimą skirti lėšų, sudaryti lėšų iš Garantinio fondo perdavimo įmonei sutartį;
- 4) atstovauti bankrutuojančiose ir bankrutavusiose įmonėse Garantinio fondo kreditoriniams reikalavimams;
- 5) rengti Garantinio fondo veiklos pusmečio ir metų ataskaitas;
- 6) kontroliuoti ir kaupti informaciją apie Garantinio fondo lėšų naudojimą;
- 7) spręsti kitus Garantinio fondo nuostatuose numatytus klausimus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11 straipsnis. Garantinio fondo reorganizavimas ir likvidavimas

1. Garantinį fondą reorganizuoja ir likviduoja Vyriausybė.

2. Likvidavus Garantinį fondą, nepanaudotų lėšų naudojimo tvarką nustato šio fondo steigėjas.

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. spalio 1 d.
2. Įmonėms, kuriose bankroto procesas pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, netaikomi šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 5 punktai. Tais atvejais, kai bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojams bankroto proceso metu jau buvo sumokėta tam tikra darbo užmokesčio dalis, šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos išmokos jiems turi būti sumažinamos sumokėta suma.
3. Bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių paraiškos dėl lėšų skyrimo iš Garantinio fondo šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytiems darbuotojams pradedamos nagrinėti Garantinio fondo taryboje ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

13 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

Vyriausybė:

- 1) patvirtina Garantinio fondo nuostatus;
- 2) patvirtina Garantinio fondo tarybos sudėtį;
- 3) patvirtina įmonėms, kuriose bankroto procesas pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktų taikymo tvarką;
- 4) 2001 metų valstybės biudžeto projekte numato asignavimus pradiniam įnašui į Garantinį fondą;
- 5) parengia Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo pakeitimus, nustatančius privatizavimo lėšų dalies naudojimą Garantiniam fondui.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS